

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Videken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:
BENEDEK JÁNOS.
POLITIKAI ROVATVEZETŐ:
Dr. BOROSS LAJOS.
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Alperesek minisztere.

aug. 8.

Nincs az a statisztikus Magyarország, aki kétségbe vonná, hogy Kápatóktól Adriáig az alperesek vannak többségben. Semmiféle országnak hivatalos lapja nincs úgy kidiszitve árverési hírekkel, mint a magyarok lapja: a „Budapesti Közlöny“.

Nincs ország e világon, ahol az elárverezett ingó és ingatlan oly nagy tömeget képviselne, mint a Kanaánban, amelyet tejjel-mézzel folyónak jellemezett egy jókedvű humorista.

Általános jogszokás szerint, a törvényt többség hozza. Az államalakulat maga is, a többség életének és nyugalmanak biztosítására szervezkedik. Míg a multban az egyéni erő érvényesülése forrt ki államalkotó tényezővé, a mi szociális rendben a törvényhozás gondolata arra irányul, hogy minél kiterjedtebb rétegibe szélesítse a jognak védelmét. És csodálatos, hogy ez az ev csak most Plósz Sándor miniszterségével fogant meg Magyarországon. Ami törvény máig hozatott, az nem volt Magyarországi, hanem azé az uri rendé, amely a törvényt meghozta a maga

védelmére, meghozta szemben a többséggel.

Az adó, az alperes: játék a hitelzőnek, játék a felperesnek. Minden erő, amelyet a törvény mozgósíthat, a felperesnek kedvezett. A felperesé volt a hatalom és övé a dicsőség is.

A kis uzsorás, a nagy uzsorás, a részlet uzsorás, a részleten kívüli uzsorás, a szövetkezeti erkölcsös uzsorás és az erkölcstelen magán uzsorás lubiczoltak a törvény és a hatóságok védelmében. Szinte vigyorogtak, ha akadt alperes, ha akadt panaszkodó, akik a zsarnokok igazságtalanságait a nyilvánosság vagy a bírói ítélet elé vitte.

Plósz Sándor az első miniszter, aki a polgári pörösködés reformjával a többséghez, az alperesek pártjához szegődött. Szinte kiérzik javaslatából, hogy aki szerkesztette, nem született czimeres kastélyban és az életnek nagy kényelmeiben se volt soha része. Meglátszik a törvény tervezetén, hogy oda szegődött az üldözöttekhez, akik fegyvertelenül türik a fegyveresek és hatalmasok inektíváit. Törvénytervezete az uzsoráról, a részletüzletről, gépügynökről: védelmi alkotások a kis polgárok javára. Es

ha csak az az egyetlen alkotása maradt: Van-e maradandóbb emlék, mint aminőt a miniszter emelt magának az alperesek védelmére e törvénytervezettel?

Vidéki pénzüntézetek ellenőrzése.

— augusztus 8.

A pénzüntézetek sokat hangoztatott reformjának legfontosabb részlete az ellenőrzés kérdése. Mondhatni, hogy az egész reform ezen a részletkérdésen fordul meg. Lehet-e és fognak-e módot találni arra, hogy a pénzüntézetek ügyvitelére egyrészt a részvényesek, másrészt a betevők és egyéb hitelezők szempontjából oly ellenőrzés alá helyeztessék, amelynek megbízható volta alkalmas legyen minden irányban megnyugvást szerezni? A nézetek e tekintetben elágazók. Sokan azt hiszik, hogy állami beavatkozás nélkül nem lehet a kérdést gyökeresen megoldani, mert — úgy mondják — csak az állam kényszerítő hatalma lesz képes a pénzüntézeteket megfelelő ellenőrzés alá vonni. Mások ismét abban a nézetben vannak, hogy társadalmi úton, a pénzüntézetek autonóm körén belül is meg lehet valósítani az általános ellenőrzést. Annyi bizonyos, hogy az állami beavatkozás csak mint ultima ratió jöhet tekintetbe. Különösen minálunk, ahol a pénzüntézetek eddig legnagyobb mértékben szabad fejlődés útján haladtak. A kényszerrendszabályok könnyen nagy bajoknak válhatnak kuforrásai, oly

Az 1863-iki szárazságról.

Irta: Déri Gyula.

Kiszáradt a Kösüly negyven esztendővel ezelőtt is; a Hortobágy selymes legelői előbb sárga avarrá kényszeredtek, aztán a szegény lábas jószág szertelen éhségében kitepte a száraz torzsot is gyökereitől. Fekete lett hét négyszög mért földnyire koröskörül az egész beláthatatlan pusztá, barna porfelhők száguldtak rajta, mint a számum homokviharai a Szaharán.

Százezer lábas jószág halálos ítéletét jelentette ez, husz, harmincz millió értéknek közelgő megsemmisülését. A gyönyörű gulyák, az országos híru ménes, a rengeteg juhnyájak, sertésfalkák hetek óta kereszttül-kasul barangolták a roppant pusztát, keresve az élelmüket, rátörve egymás területére, hogy hol találkoznék még egy harapás ennyival, egy marok táplálék. Csüggetegen, eltikkadva a hőségétől és a keserűségtől ballagott kiéhezett jószágai nyomában a gulyás, a csikós, meg a számszó, s várta nehéz szívvel, buba borulva az ítéletidő végét.

Am hiába várta, május óta az égen

nem mutatkozott egy tenyérnyi felhő. A nap felkelt hajnalban a debreczeni tornyok irányában, lassan emelkedett óriási félkörben arra Bodóháza, Szoboszló, Nádudvar felé, mindig magasabbra a zöldeskek lángoló boltozaton, délben átlépett a Tiszán és perzseit, égetett könnyörtelenül. Még amarra Fűzes-Abony felé, hol máskor a Tisza-Duna közének szakázatai állandó hosszú fekete sávokban szótkak lebegni a nyugati égboltozaton, ott se takarta el az alkonyatot semmi fátyola a földi nedvességnek. Sárga-fehér tűznek egész forróságával bukott le a nap minden este a szemhatár mögé, meleg lehetett azonban ember és állat érezte még éjfél tájában is.

Julius közepe táján lehetett, a pásztrok egyre másra küldötték riasztó híreiket a városba. A legeltető gazdák kétségbeesve hallották, hogy kiszáradt az angyalházi pusztai folyás, a borosréti lapos, a zámi kis tavak, az újvárosi tó és végül elapadt a vize a Hortobágnak, melynek híres kilencz-oszlopos kőhidja alatt attól fogva száraz lábball lehetett átjárni. Csak a Tisza hőmpolygött egykedvű nyugalommal az óriási pusztá nyugati határán, megapadva szintén, de azért ha egyetlen egy napra fel lehetett

volna fogni a vizét és kiárasztani arra a kiárasztott pusztaságra — minő istenáldás fakadt volna annak a nyomában.

Ezer év óta magyaroké az a nagy darab pusztá, ezer év óta élnek ott állattenyésztésből derék véreink, ma épen úgy, mint Árpád apánk idejében, midőn a Kirgiz és a Szarmata sivatagról hajtott gulyákkal ott megtelepedtek. A Tisza vize akkor is ott hőmpolygött millió és millió köbmeterszámmra a medrében — de amint akkor nem ivott belőle a Hortobágy, ha megsumjazott, azonképpen nem iszik ma sem, kerek ezer esztendőnk multával. Néhány méternyi partmagasság az oka az egésznek és ezzel a néhány méter színvonal különbséggel az emberi tudás és akarat, mind e mai napig nem mert megbirkózni. Pedig a természet szolgált rá ujmutatással bőven: az 1817-ki vízbőség idején a Tisza elöntötte a Hortobágyot, négylábu lakói közül számtalan oda is vészett, a kétlábuakat deregjéken mentették ki a csárdák és kútságok tetejéről. Örök rejtély, ha az egyiptomiak a Nilus vizét évezredeken át a maguk barbár technikájával évenként elgátolták, felduzzasztották, aztán kellő időben a gátakat átvágták — vajjon a magyar paraszt ész a mult száz-

MODERN GŐZMOSODA

Debreczen, Széchenyi-utca 42. — Telefon. — Gyűjtő-kocsi.

bajoknak, amelyek kihatásaikban a közhitelre sokkal károsabbak volnának, mint maguk a visszasságok, amelyeket megszüntetni és orvosolni akarnak. Ez okból nem gondoljuk, hogy komolyan kellene venni azokat a híreszteléseket, mintha illetékes helyen a pénzintézeti reformnak állami beavatkozással való megoldását terveznék.

Annál kevésbé tehetjük ezt, mert látjuk, hogy a pénzintézetek legújabb autonóm szervezeteinél a társadalmi tevékenység oly mederben halad, hogy reménye van rá, miképp a pénzintézeti reformmal összefüggő kérdések legnagyobb része erőszakos rázkódások nélkül békés uton lesz megoldható.

A Magyar Pénzintézetek Országos Szövetsége Részvénytársaság, amely eddig mintegy 120 vidéki pénzintézetet gyűjtött maga köré, Vörös László nyugalmazott államtitkár elnöklése alatt tartott igazgatósági ülésében elhatározta, hogy a szövetséges intézeteknek készséggel áll rendelkezésükre ügyvitelük szakzerű ellenőrzése tekintetében. E tárgyban az igazgatóság igen beható és a legkisebb részletekre kiterjedő szabályzatot dolgoztat ki, amely zsinórmentül fog szolgálni a revíziók megejtésénél. Sőt már ki is jelölték néhány igazgatósági tagot, akiket ideiglenesen vidéki pénzintézetek ellenőrzése és felülvizsgálata végett ki fognak küldeni. Mindazt, ami a pénzintézeti ellenőrzésre vonatkozólag a külföld hasonló közéleti intézményeinél, valamint a jól szervezett nagy bankoknál mint szükséges és hasznos intézkedés a tapasztalatból tanulságképpen leszűrődött, már figyelembe veszik és felhasználják a szabályzat elkészítésénél. A végrehajtó szervek is megvannak. Azok az igazgatósági tagok, akiket egyelőre revizoroknak kijelöltek, valamennyien gyakorlati férfiak. Maguk is évek sora óta vezetői kisebb-nagyobb pénzintézeteknek és így teljes mértékben rendelkeznek mindazon ismeretekkel, amelyek feladatuk sikeres elvégzéséhez megkívánhatnák.

A további kérdés már most az, igénybe fogják-e venni ezeket a revizorokat?

Az a meggyőződésünk, hogy igen! A Magyar Pénzintézetek Országos Szövetsége Részvénytársaság ugyanis nem pusztán erkölcsi kötelem. Azt a 120 vidéki pénzintézetet nem csupán erkölcsi, hanem igen lényeges anyagi és üzleti érdekek fűzik a központi intézethez. Ezen anyagi érdekelt-ség teszi, hogy adott esetekben olyan kényszerítő körülmények állanak elő, a melyek között a vidéki pénzintézetek nem vonhatják ki magukat az ellenőrzés alól. És éppen ebben domborodik ki inkább észlelhető, gyakorlatibb jellege a Magyar Pénzintézetek Országos Szövetsége Részvénytársaságnak, mint olyan alakulatnak, a mely a vidéki pénzintézeteket egy részvénytársaság formájában szervezett központ körébe akarja bevonnani, szemben azzal a másik alakulattal a mely az anyagi érdekek kizárásával csakis a pénzintézeti reform erkölcsi céljainak megvalósítására törekszik. Mert hiába. Hogy valamely pénzintézet nem szívesen veti magát alá kívüli álló tényezők ellenőrzésének az egészen természetes.

Az olyan általános szövegek, hogy ez az ellenőrzés erkölcsi színvonaluk emeléséhez műhatatlanul szükséges, nem igen hatnak. Üzleti érdekek sokkal többet nyomnak a latban, mint a legszebb erkölcsi prédikációk. Az ellenőrzésre irányuló erkölcsi kényszerit aligha lehet egyhamar a magyar pénzintézetek közudatává fejleszteni. Ehhez nagy idő kell. A reform pedig sürgetős. De ha a dolog erkölcsi szükségességéhez hozzákapcsolódik valamelyes anyagi előny, mindjárt könnyebben oldható meg a kérdés. Bizonyítja ezt az eddigi gyakorlat is. Nem történik-e akárhányszor, hogy az a nagyfővárosi pénzintézet, a melyhez valamely vidéki takarékpénztár hitelért fordul, a hitelnyújtás előfeltételül a hitelkereső üzleti helyzetének megvizsgálását szabja elő. És a legtöbb esetben e feltétel ellen nem tesznek kifogást. Az üzleti összeköttetés előnyeire való tekintettel teljesítik a követelést, a bizalmatlanság látszatán keresztül utat tör magának az

a helyesebb felfogás, hogy erősebb és biztosabb a pozíciója, nagyobb a tekintélye és a hitelle annak az intézetnek, amely üzlet-barátainak tartózkodás nélkül tekintést enged ügyvitelének módzataiba. De mindig és mindenütt az anyagi érdek, az üzleti előny az az út, amely ehhez a felfogáshoz vezet.

A Magyar Pénzintézetek Országos Szövetsége Részvénytársaság kérdésének meg lesz tehát a kívánatos eredménye. A vidéki pénzintézetek befognak jönni, hogy a felajánlott revízió előnyükre válik, sőt az ehhez fűződő anyagi érdek egyenesen kész-tetni fogja őket arra, hogy ügyvitelük revízióját maguk kérelmezzék. A pénzintézetek reformjának kérdése ezzel oly jelentékeny lépést tesz előre, hogy minden valószínűség szerint teljesen háttérbe fogja szorítani az állami beavatkozás időszzerűtlen és felesleges eszméjét.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Iskolai értesítők.

A debreczeni ev. ref. egyház felsőbb leányiskolája és ezzel kapcsolatos tanítónő-képző intézetének és elemileányiskolájának Értesítője az 1903—1904. tanévről. Szerkesztette: Dóczy Gedon, igazgatótanár.

A debreczeni ev. ref. egyház eme a modern leánynevelés-oktatásának leginkább megfelelő egyetlen intézet 30-ik értesítőjét adta ki a lefolyt tanévvel.

Leányaink neveléséről több ízben volt alkalmunk véleményünket elmondani. Egyáltalában nem vagyunk hívei a női reformnak abban az értelemben, a hogy azt néhány exaltált női apostol propagálja. Neveljünk igenis mivel, tanult nőket, hogy a férfi megtalálja majdan benne igazi élettársát, hogy ne legyen utalva kávéházakban, kártyaszal mellett, klubban keresni szórakozást. De a nőt ne vonjuk el női hivatásától, ne vetkőztessük ki női mivoltából.

dokban mért nem gondolt ki valami hasonlót, ha az időszakonként beállt árvizek olyan szépen megmutatták a szükséges földmunkálatoknak még a helyét és az irányát is?

Ma már, amint hírlik, készen van az öntöző csatorna terve, pontos, lelkiösszemes mérnöki munkát az és oly tökéletes, hogy a Tisza vizének ugyszólván minden csöppjét hasznosítani lehet vele. Csak egy baja van a dolognak: számos millióba kerülne és erre nincs fedezet. Debreczen város, a pusztá tulajdonosa, épen most vesz föl 10 milliót iskolákra, kórházakra, csatornázásra, a földmivvelésügyi minisztérium pedig nem adhat egy városnak akkora támogatást, hogy idegen tőkének kamatbiztosítást ígérjen arra az esetre, ha az öntözőművek jövedelme alacsony maradna. A Tiszában tehát továbbra is hőmpölyögni fognak a hús habok, a Fekete tenger felé, a nagy magyar pusztán pedig koronkint kiszárad a Kösöly, vize kiapad a pusztai folyóknak, kis tavaknak és a kilencez oszlopu-kőhíddal átboltozott Hortobágy folyónak...

Julius vége felé járt az idő s a nap egy reggel sárga ködbe burkolva kelt föl. Aztán amint emelkedett az égbolton, a köd mindig sűrűbbnek látszott és széles, nagy udvart kerített a nap körül. Kívül ez udvaron kékeszürke volt az égbolt, belül sárga, mint az izzó lava s e látatenger középpontjában elmosódott széllel, szétszóródó, megtört sugarakkal mint egy korona világított a nap. Tüze nem lankadt, csak a fénye volt tompább, szinte kísérteties.

A puszták népe csodálkozva nézte ezt az égi színjátékot és nem találta magyarázatát. Másnap és harmadnap ismétlődött mindez s az emberek lelkét megremegtette. Ama roppant területen, mely kelet felé Debreczennek húzódik, az Elepen, a Zeleméri

pusztán, az Ondódon, Ebesen és Szepesen, az elszórt tanyákon kint lakó ezer és ezer földműves elszorult szívvel várta, minő újabb csapások előjelei azok, amelyek az égen látszanak?

A második héten szétfutott a pusztákon, hogy az a kékes-zürke köd, mely a nap sugarait festi — a napnak a füstje. A napnak a füstje, mely leér a földre és nem tudni mit hoz magával. Ha eső esne, az leverné azt a füstöt, de ha sokáig nem esik, a füst mindig sűrűbb lesz és lehet hogy mindnyáján megfuldunk bele...

A szeptesi pusztán, hová reggelint kihallatszik a debreczeni verestoronyból a harangszó, a Rakózi szava — egy ökölnyi kis fiu nézte mindennap azt az egyre sűrűbbé váló csodálatos ködöt. Szomorú szívvél nézte. Mások is szomorúak voltak körülötte, egykedvűek és hallgatagok. Az angol kert is olyan gyászos volt, a fák halomszámra hullatták a leveleiket, az utakat hiába separték, a lépések alatt mindenfelé zörgött az összezugszorodott falevél. A platánok, vadgesztenyék szép nagy tenyérnyi levelei hévütötten szemetelték tele az utakat, végre abbahagyták a seprésüket is. A gyümölcsös kertben még szomorubb világ volt, körte, barack nem termett semmi, a szilva fonyadtan hullott le, míg a dinnyeföldek is elsárgultak. Ebédnél, vacsoránál máskor duskált a család a sok izes gyümölcsben; a széles tornáczon öblös vedrek állottak, nagy cserhéjú görögdinnyékkel: vidám gyermekcsereg zibongva leste felvágásukat, s az apa szeme nevetett, ha kése alatt a vérbélű pirosság megvillanását hangos örömmajjal üdvözölték.

Egy idő óta nagyon komor, csendes ebédek következtek. — A cseléd szótlanul hordta fel az ételeket, a gyermekeknek

nem volt szabad kérdezősködniök s alig nyelték le a falatot, játszián küldték őket.

A kis fiu messziről leste aztán, hogy apja, anyja tovább is szótlanul ülnek egymás mellett. Az apja szíva a pipáját, az anyja néha sóhajtott és ha kérdezett is, nem kapott választ. Néha befogatott az apja, kocsióra út a perzselő forráságban és órákig odajárt. Ilyenkor a kis fiu líhegve szaladt az anyjához és kémlő szemmel nézett az arcába. Az anyja némán csókolta meg a gyermekét és nem merte kérdezni a gondolatát — félték mind a ketten és nem merték bevallani egymásnak, hogy mitől félnek.

A kis fiu egyszer nagy merészségre határozta el magát. Az utolsó pillanatban, mikor a kocsi már indulni akart, odaült apja mellé a kocsióra. Az anyja hívta, az apja küldte, a fiu nem mozdult, aztán sirni kezdett és átölelte az apja térdét. Engedjék őt az apjával maradni. Arra az apja röviden odaszólt a kocsisnak, hogy hajtson, s a fiu a kocsin maradt. Egy negyed óráig tartott, míg a tengeriföldekig értek. Addig nem hallotta szavát az apjának. Azután lezártak és a kis fiu ott botorkált az apja nyomában, a száraz, alacsonynak maradt tengeritövek között.

Más esztendőben a lovas katona csákJója sem látszott ki a tengerivetésből és eltévedni vajmi könnyű volt benne, most a kis fiu ötven lépésre is meglátta benne az apját, amint a csövek esuháját fejtegette, s leste, hogy van-e még nedvesség a tengerihajban, van-e a szemekben még fejlődőképesség, használna-e valamit még az eső egy héten, két héten belül? — vagy nem érdemes már azt sem remélni?

(Folyt. köv.)

A nő egyedüli hivatása a családalapítás, a gyermekek nevelése, a férfi boldogítása.

Ha a nő külső körülmények következtében rá van utalva a kenyérkeresetre: ott van a nevelésoktatás, a betegápolás, a kisdedek ápolása magas szentes hivatása, pályája. A tudományos pályán akadhat ezer közül 1-2, aki kimagaslik, de ezen kivétel csak megerősíti a szabályt.

A debreczeni ev. ref. leányiskola tényleg így nevelő-oktató intézet.

Az intézet 5 tagozatból áll: 1. néposztályú elemileányiskola, 2. négyosztályú gyakorlóiskola, 3. elsőrendű felsőbb leányiskola, 4. tanítónőképző és 5. internátus. Az elemi iskolában volt 74, a gyakorlóban 38 tanuló. És itt felvetjük a kérdést: ha van az intézetben egy rendes elemi iskola, mire való külön — 38 növendékkel — a gyakorlóiskola? Ez, szerintünk, egészen fölösleges. A felső leányiskola hat osztályába beiratkozott: az első osztályba 60, a II-dikba 40, a III-dikba 47, IV-dikbe 53, az V-dikbe 12, a VI-dikba 8, összesen 226 leánytanuló. Az a körülmény, hogy az V., VI. osztályban mindössze 20 tanuló volt, arra enged következtetni, hogy a tanulók nagyjából már a IV. osztályból át lépnek a képzőintézetbe és így az az V., VI. osztály fölösleges.

A tanítónőképzőben volt összesen 145 rendes és 23 magántanuló. A 145 tanuló közül alig volt 2-3 tanuló, akik egy-egy tárgyból elégtelen osztályzatot nyertek. Az eredmény tehát kitünő.

Képesítő vizsgálatra jelentkezett 36 rendes és 3 magántanuló. Ezek közül volt 8 kitünő, 12 jeles, 11 jó, 7 elégséges és csak 1 utasított javító vizsgára. Ez igen szép eredmény és racionális eljárás. Ha 4 éven át jól tanult a tanuló, miért buktatják el azt a képesítőn?

A tanképesítőn jelen volt ns. Csányi Viktor kir. tanfelügyelő.

Az internátusban 51 leányka volt elhelyezve. Egy-egy növendék ellátási díja 400 korona, ami igazán nem sok a mai drága piac mellett. Az internátus vezetője a lefolyt évben Yenny Elza helyettes igazgatónő volt. Az Értesítő közli a teljes tervet, tananyagot, könyvjegyzéket, az írásbeli dolgozatok sorrendjét, tanári és tanítói kar névsorát, tudnivalókat stb. stb.

Kuti Zsigmond.

Zsinati képviselők. A máramaros-ugocsi ev. ref. egyházmegye az ősi zsinatra Szikszay Zoltán esperest és György Endre gondnokot választotta meg képviselőjéül.

Adomány a tápintézetnek. A szatmárnémeti ev. ref. egyháza a debreczeni főiskolai tápintézetnek évi 50 koronát ajánlott fel. A járadékos adományt már ez évben folyósítja az adakozó egyház.

Ministeri rendelet az iskolai beíratásokról. Minden szülő, kiknek iskolás gyermeke van, közelről érint a belügyminiszternek az a rendelete, amely a héten érkezett a város törvényhatóságához. — A rendelet nagyon megkönnyíti a beíratásokat, fölöslegessé teszi a beíratásoknál a költséges és sok utánjárásba kerülő születési bizonyítványokat, amelyeket ezentúl egyszerű tanusítvány helyettesít. Ezeket a tanusítványokat díjtalanul és bélyeg nélkül szolgáltatja ki az anyakönyvi hivatal. Az erről szóló rendelet, mely különösen kedvező a szegény családok embereire, különben csak fölüljtása egy már tavaly kiadott rendeletnek.

Kanonika vizitáció. Az ev. ref. egyháznál ma vette kezdetét a hivatalos vizitáció, az u. n. kanonika vizitáció. A vizitációt Dávidházy János kabai lelkész, esperes, Biber József bakonyi lelkész,

egyházmegyei tanácsbíró, Szele György lelkész és Vecsey Imre, a ref. gazdasági bizottság elnöke végzik. Atvizsgálják a múlt évi számadásokat, a hivatalos iratokat, a templomokat és valamennyi egyházi épületet. A hivatalos vizitációt 10-12 napalatt ér véget.

Öngyilkosság a kaszárnnyában.

— Büntetés elől a halálba. —

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 8.

A kolozsvári 62-ik gyalogezred kaszárnnyájában szombatra virradóra fegyverdőrenés riasztotta fel a még alvó legénységet. Egy Ágoston Lajos nevű marosvásárhelyi illetőségű közlegény szolgálati fegyverével meglötte magát és kinos szenvedés után a katonai kórházban meghalt. A halálba menekült katonai öngyilkosságáról tudósítónk a következőkben számol be:

Ágoston Lajos marosvásárhelyi illetőségű közkatonai második évét szolgálta most a 62-ik gyalogezred első századánál. Mint katonai, példás magaviseletet tanúsított s ezért minden tekintetben megnyerte főlebbvalóinak szeretetét. A magánéletben azonban sok szabálytalanságot, utóbb pedig öb bűntetendő cselekményt követett el.

Mesterségére nézve asztalos volt s ezen a réven követett el kisebb-nagyobb csalásokat. Pénzeket zsarolt ki bajtársaitól azon ürügy alatt, hogy egyik helybeli asztalos mesternél, kinek műhelyében hosszabb ideig dolgozott, különféle asztalosmunkákat készített nekik. Így a század őrmesterétől 30 korona előleget vett fel két ruhaszekrényre és másféle munkákra még többektől is szedett fel kisebb-nagyobb előlegeket. — A pénzt aztán elmulatta s eszeágában sem volt a felvállalt munkát megcsinálni.

Egy darabig mindenféle kifogásokkal biztatta megrendelőit s sikerült is neki elodáznia a felvállalt munkák szállítását, de a múlt héten összezsaptak feje fölött a hullámok, mert az őrmester 24 órai haladékos adót adott neki a szekrények szállítására, ellenkező esetben — úgy mondotta — feljeleníti a századparancsnoknál.

Ágoston Lajos ekkor könyörgésre fogta a dolgot, bevallotta őrmesterének, hogy a pénzt elmulatta s hogy neki, míg katonáéktól ki nem szabadul, nem áll módjában a szekrényeket elkészíteni, sem pedig a felvett előleget visszafizetni. Az őrmester azonban hajthatatlan maradt és ragaszkodott a terminushoz:

— Vagy a szekrényeket, vagy a pénzt, vagy pedig följelentelek.

Ez volt az őrmester utolsó szava. Szombaton reggel telt volna le a terminus, de Ágoston ezt nem merte bevárni s a büntetéstől való félelmében szombaton virradóra leakasztotta a szegéről szolgálati fegyverét, nesztelenül kiment a szobából és a folyosó végén levő pinczébe osont be, ahol áll a alá szoritotta a fegyver csövét és elsütötte. A Mannlicher óriási durranása felriasztotta ál-

mából a legénységet s a közeli őrszobából legelőször a napos képlár rohant le a pinczébe, ahol Ágostont arczából kiömlő vérében a földön fetrengve találta. A golyó nem okozta rögtöni halálát. Az állán hatolt be a szájába s nyelvét letépve, torkán keresztül a homlokán hatolt ki. Eszméletnél volt, midőn bajtársai reáakadtak, de egy hangot sem tudott adni. Azonnal a csapatkórházba szállították, a hol irtózatos kínokat szenvedett, míg a halál megváltotta szenvedéseitől.

Tegnap délután temették el, katonai pompával.

NAPI HIREK.

— **Megyei közigazgatási bizottsági ülés.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt ülést tartott, amelyen a főispán távollétében Rásó Gyula alispán elnökölt. Az alispáni jelentés részvétellel emlékezett meg a közigazgatási bizottság két kiváló tagjának: Sívágó Gábornak és Dalmy Lászlónak elhunytáról. A bizottság részvételenek adott kifejezést és az elhunytak érdemeit jegyzőkönyvben örökítette meg. Ezután a szakelőadók betérjlesztették általános jelentéseiket a folyó év első feléről, amelyeket tudomásul vettek és a miniszterelnökhöz felterjesztettek. Az általános jelentések tartalma megegyezik azokkal a részletes jelentésekkel, amelyeket a lefolyt fél év alatt hónapról-hónapra tettek és amelyeket annak idejében mi is közöltünk.

— **A városházáról.** Vecsey Imre főjegyző szerdán kezdi meg szabadság idejét. — Rónosik Lajos főszámvevő hazaérkezett és átvette hivatala vezetését.

— **Tátrafüredről.** A legújabb be- küldött névsor szerint a fürdővendégek száma 1815-re emelkedett. A kimutatásban szerepel Debreczenből: Komlóssy Dezső.

— **Harcászati czéllövészet.** A debreczeni 39. gyalogezred e hó 10-től 25-ik napjáig reggel 7 órától déli 12 óráig harcászati czéllövészetet tart a katonai lőtérén. A tanács felhívta a főkapitányt, hogy a jelzett napokra tegye meg a szükséges óvintézkedéseket.

— **A tizenháromváros-utcai lakosok kérelme.** A tizenháromváros-utcai lakosok terjedelmes beadványt intéztek a városi tanácshoz, melyben elpanaszolják, hogy habár az utca közepe kőburkolattal van ellátva, mégis a debreczeniek ősi és helytelen szokása szerint a szekerekkel nem a kőuton hajtának, hanem a feneketlen nagy porban és ezáltal olyan porfelleg van egész nap az utcán, hogy szinte tűrhetetlen. Kéri a tanácsot, tegyen valamit, hogy a szekereket a kőuton való közlekedésre szorítsa. A tanács a kérelmet kiadta s mérnöki hivatalnak, azzal, tegye meg az intézkedést a poros ut elzárása iránt.

Törlesztéses

és egyéb kölcsönöket
a legelőnyösebb feltételek mellett

Hartstein Kálmán

Debrecen.

eszközöl ki

jelzőlog kölcsön irodája

Piac-utca 83. szám

— **Bizottsági ülés.** A Kossuth dalkör Lajos napján rendezendő Kossuth ünnepélyt intéző bizottság e hónap 13-án, szombaton este 7 órakor a dalkör helyiségében ülést tart, melyen az ünnepély műsorát állapítják meg.

— **A Hortobágy feloldása a zár alól.** A Hortobágyának egyik veszedelme, az állatbetegség megszűnt. A hónapok óta tartó száj- és körömfájás elmúlt, miért is a tanács, Leidl Emil állami főállatorvos előterjesztésére, a zárlatot, mai napon feloldotta.

— **Díjlövészet.** Augusztus hó 7-én a Poigári Lövéldében díjat nyertek legtöbb körrel Szabó Sándor 4 korona. Junior díjat nyert legtöbb körrel Torma Lajos 2 koronát.

— **Amerikába.** Utlevél jött le a központi járási szolgabíróshoz egy egész család számára Amerikába. Szegedi Gábor mkepíri földműves feleségével és 4 gyermekével vándorol ki a tengerentútra, mert itthon nincs keresete.

— **Révész-utca kiszélesítése.** A Révész-utca környékén lakók az ott előfordult legutóbbi gyilkosság esetéből kifolyólag azzal a kéréssel fordultak a tanácshoz, hogy a Révész-u. szélesítse ki és létesítsen ott egy rendes egyenes utcát. A Révész-utca kiszélesítéséről már volt szó. A szomszédos Antal Adolf-féle telek tulajdonosa egy év előtt már tett ajánlatot a telek megvétele iránt és a tanács annak idején bizonyos meghatározott összeget felisajánlott a telekért, de a tulajdonos azért az összegért nem volt hajlandó átengedni. Most, hogy a Révész-utcaiak kérelme a tanács elé került, a tanács azt határozta, hogy megbizsa a főjegyzőt és főügyészt, szólítsák fel újból a háztulajdonost, hajlandó-e a már felajánlott összegért a telek átengedni.

— **A hajduszoboszlói főorvosi állás.** Hosszas üresedés után végre be fogják toltani Hajduszoboszlón a városi főorvosi állást. Mint halljuk, az állásra több szoboszlói orvoson kívül Kovacsics debreczeni kózkórházi segédorvos is pályázik. A döntés az e hó 28 án tartandó közgyűlésen lesz.

— **Miért jó ujságírónak lenni?** Az ujságíró meghalt és a másvilágra érvén, csak természetes, hogy bekopogtatt a mennyországba.

— **Ki az?** — kérdé belülről Szent Péter.

— Egy ujságíró.

— Nincs hely! — volt a felelet.

Szegény ujságíró erre a pokol ajtaján kopogtatott.

— **Ki van ott?** — kérde Belzebub.

— Egy ujságíró.

— Ujságírók számára itt nincs hely.

Mit volt tennie szegény kiüldözött léleknek. Visszavonult egy magános csillagra, ott lapot alapított és egy hét múlva már volt szabad-jegye a mennyországba és a pokolba is.

— **Megszöktetett gyermekek.** Egyik reggeli laptársunk tegnap azt a hírt bocsjította közre, hogy a debreczeni állami gyermekmenhelyről egy ismeretlen uri ember két gyermeket megszöktetett, elrabolt. A gyermekmenhely vezetőségétől nyert értesülésünk szerint a rablási históriából egy szó sem igaz, az csak aféle nyári kacsa. Az egész rablási história annyiból áll, hogy egy marosvásárhelyi iparos meg-

jelent a lelenczházban és óhaját fejezte ki, hogy négy éves kis fiát látni szeretné. Kivánságát teljesítették, a tápanya előhozta a gyermeket, majd az apa arra kérte a gondnokot, engedje meg, hogy magával vihesse. Ezt a kérését nem teljesítették, értésére adták, hogy csak akkor történhetik ez meg, ha illetékes helyen ezt megengedik. A gyermek még ott maradt az apa pedig eltávozott. A gyermek — csak egy, nem pedig kettő, ahogy az illető lap írta — ma is itt van a tápanyánál.

— **Szerkesztői üzenet.** „Az Ujság” című budapesti napilap nagyon előkelő hangon komolykodik a vidéki lapokkal szemben. Most azonban Az Ujság is rovás-ra kerül. Tegnapi számában szerkesztői üzenetet ír a lap egyik ismert, nemes és szép budapesti színésznőnek, a Nemzeti Színház egyik ünnepelt tagjának. A szerkesztői üzenet eként hangzik:

— **Cs. Teréz.** Velenozte. Öntől a messze távolból is — mi egyéb érhetne hozzánk, mint végtelen szeretetreméltósága és bája, melyet kedves soraiban tengeren át is reánk áraszt! Hát olvassák, szeretik Az Ujság-ot a Lidón is? Nagyon jónak kell lennie lapoknak, vagy elnézők a mi lidózó honfitársaink, amikor ujságot olvasnak, holott önt csodálhatják. Köszönet, hódolat és kézsók!

Ha így folytatódik a szerkesztői üzenetek stílusa, közelebb már ebédre való meghívásokat és zsuron váltott szerelmi pistantásokat is a lapban köszönik mag nemely ujságok. Csak hogy mindehez kevés köze van a közönségnek...

— **Rabló legények.** Az Alsó-józsára ment ki Kopcsa Mihály debreczeni lakos és ott a Farkas-féle koresmába tért be egy pohár borra. — Odavetődött négy józsai legény is, kik csakhamar belekötöttek Kopcsába, azt lefogták, zsebeit kiforgatták, revolverét elvették, de pénzére nem akadtak rá. A koresmabeliek segítségért kiáltottak, mire a 4 legény elmenekült. A csendőrség tegnap a négy legényt elfogta és rablásért átadta a kir. ügyészségnek.

— **A szobafestők mozgalmának eredménye.** A szobafestők ipari szakosztályának tagjai tegnap délelőtt Venyige Adolf elnökle mellett tartott gyűlésükön egyhangula elhatározták, hogy eszentul szobafestési munkákat sem építőmesterektől, sem kőművesektől nem vállalnak fel, hanem egyedül az építőtől. E megállapodásukat kötelező nyilatkozatba foglalták, melyet 44 szobafestő közül a harmincz jelen volt azonnal aláírt. A szobafestők egyuttal elhatározták, hogy az iparkamarához memorandumot intéznek, kérvén, hogy az állami és más középítke ésekre hirdetett pályázatoknál lehetőleg legyen tekintettel a magániparosok ajánlataira is és vessen véget annak az állapotoknak, hogy az iparos minden nagyobb munkáját másodkézből, az öszvállalkozótól kapja.

— **Tolvaj suhancok.** A dinnyeföldjét kapálni ment Ecsedi István debreczeni lakos. Odakünn a földjét határoló árok partjára lepakolta kabátját, melyben pénze is volt, pisztolyát és a magával hozott enni meg innivalót. Mig izzadva dolgozta a száraz talajt, addig az árokparttól eltűnt a kirkakott holmi. Ecsedi, amint a lopást észre vette, jelentést tett a rendőrségnek. A csendőrök meg is lelték a tolvajokat, öt csapókereti legényt, kiknek ügye a törvényszék elé került.

— **Megszurta a felesége.** Összereit váiami miatt Burai János házmester a feleségével. A veszekedés alatt Burai annyira megfélekedezett magáról, hogy a nála levő borotvával a felesége felé csapott. A borotva az asszonyt a jobb hóna alatt érte s mély sebet vágott. Azonnal orvost kivetk, ki a seb bekötözése után a kózkórházba szállította a megsérült asszonyt.

— **Elveszett e hó 6-án a Mav. altiszti kórnak a Bocskay-kertben tartott mulatságán egy arany karperecz.** Megtalálója a bűnügyi osztály iktatóhivatalában jutalomban részesül.

— **Összeesett az utcán.** Talaj József szegényházi ápoló a Hatvan-utca 55. számú ház előtt összeesett. Az első segélyben Szotyory Kálmán dr. orvos részesítette. Kiszállították a kózkórházba.

— **Éjjeli támadás.** Az elmúlt éjjel Sági Lajos tőczoskerti lakos a Hatvan-utca végén, minden előzetes bevezetés nélkül nekítamadt Kerékgyártó József esonstszedőnek. Kerékgyártó segélyért kiáltott, de mire a rendőr előkerült, nem egy-két ütest kapott Kerékgyártó. Sági ellen folyik az eljárás.

— **Főlhívás.** A debreczeni első temetkezési egylet mint szövetkezet összes tagjaihoz. A debreczeni első temetkezési egylet mint szövetkezet, melynek elnökigazgatója Vecsey Imre városi főjegyző, ügyvezető igazgatója Simon István ev. ref. tanító, ügyésze dr. Kiraly Péter ügyvéd, pénztárosa Varjassy Gyula — igazgatósága útján felhívja a szövetkezet összes tagjainak figyelmét, hogy Vértessi János 1904. évi június 20. napja óta a szövetkezetnek nem eljárója többé és a szövetkezeti tagoknál eljárni és tőlük pénzt főlvenni nincs joga. A szövetkezet ezidőszerinti eljárója Kutzert János, aki esetről-esetre meghatalmazást kap az igazgatóságtól pénzfelvétele is. Intünk tehát mindenkit, hogy csakis Kutzert János kezéhez fizessenek halotti és egyéb díjakat, mert aki másnak is fizetést teljesítene, a szövetkezet igazgatósága és képviselősége azért felelőséget nem vállal. Debreczen, 1904 aug. hó 8. Az igazgatóság.

— **Nyári mulatságok.** Szombatrol vasárnapra való éjjelen két szép nyári táncmulatság vidította fel az azokon résztvevőket. A magyar államvasuti altiszti kör a Bocskay-kertben tartott pompásan sikerült mulatságot hangversenynyel és tűzijátékkal, amelyre külön vonat vitte a százakra menő kirándulókat. — A Falk-féle kefégyári munkások és munkásnők ugyanakkor a nagyerdői Vigadóban jutalmazták meg önmagukat egy nagyon kedélyes táncmulatsággal az esztendei erős munka fáradságaiért.

— **Talált tárgyak.** A napokban találtatott egy zálogszék, egy csomag és egy kulcs. A külön-külön talált tárgyakat igazolt tulajdonosaik a bűnügyi osztálynál átvehetik. — A 85. számú rendőr ma egy kannát talált. Igazolt tulajdonosa a bűnügyi osztálynál átveheti.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatóunk óta az anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Sinka Mihály róm kath. 12 hónapos, Sári Kálmán ev. ref. 11 hónapos, Onodi Sándorné Mezei Julianna ev. ref. 65 éves, Halász Gábor gör. kath. 21 napos, Szabó Jenő ev. ref. 10 napos, Steier Róza róm. kath. egy hónapos, Váci Erzsébet ev. ref. 20 napos, Szabó Ferenc ev. ref. 75 éves, Szertel Anna róm. kath. 18 éves, Botos Gusztáv ev. ref. 57 éves.

— **Fodrász segédek gyűlése.** Vasárnap az Öhm-féle Hunyadi-utcai vendéglőben összejövetelt tartottak a fodrász segédek, amelyen egy szűkségessé vált szakegyesület megalakítását tárgyalták. Több lelkes hozzászólás után Horváth Sándor előadó indítványát elfogadták s héttagu előkészítő bizottságot választottak. Czéljuk:

a szakképzés és a kontárok ellen való küzdelem.

— Chimay hercegné — hiúságának áldozata. A gyönyörű asszony, aki kalandjaival korunk egyik hírességévé küzdött fel magát, úgy látszik, hiúságának vált áldozatává. Örökszép akart maradni s legfőbb eredetivé lett, mert amilyen emberfajta eddig nem ismertünk, olyanná tette magát: lilaszínűvé Londonból jelentik ugyanis, hogy Chimay hercegné, mikor Regő Jancsival néhány héttel ezelőtt a Vezuvon volt, megismerkedett a Vezuv-sikló egy Ricciardi nevű alkalmazottjával. A hevesvéri hercegné egyszeriben megfelfedezte Ricciardit, Nápolyban cserbenhagyta és új ideáljával Párisba utazott, hol az olasz konzulátuson — mint már megirtuk — megesküdt újabb ideáljával. Néhány heti párisi tartózkodás után Chimay hercegné Ricciardival Londonba utazott, hol több orvostanár tanácsát akarja kikérni. A hercegné ugyanis, hogy arczának szép piros színét megőrizze, valami festékanyagot fecskendeztetett bőre alá, amely azonban arcbőrét lilaszínre változtatta. Chimay hercegné most álarcot visel és a londoni orvosokkal akarja ezt a festéket eltávolíttatni.

— Amit a tyuk is kikapar. Még a múlt év decemberében történt, hogy Burai Mihály határbeli lakosnak elveszett egy kis ladijkója, melyben 52 korona volt. Burai nem tett jelentést az esetről s így az ügy akkor elaludt. A napokban véletlenül értesültek erről a lopásról Szécsi József és Bánó Alajos esendőrök. Magánzorgalomból megindították a nyomozást és most — nyolcz hónap után — kiderítették, hogy a ladát Szabó László acsádi lakos lopta el, ki akkor Burainál szolgált. Az ügyes esendőrök a ladát is megtalálták, de persze a pénz, az nem került elő.

— Csend raei hírek. A debreczeni esendőröknek jelentették, hogy Barak Mártonné Fancsikán levő magtárából, annak feltörése után nagy mennyiségű rozst elloptak. A nyomozás megindult, melynek eredménye az, hogy Andirkó Gábor, Barakné szolgáját elfogták. Andorkó a lopást beismerte, mikor a tanya egyik elrajtett helyén meglelték a csendőrök a rozst. Andirkót átadták az ügyészségnek. — A vágóhid közelében Jobbágy János taanyáján feltörték Budai Mihály béres lakását és onnan ruha és ágyneműket elvittek. A csendőség kiderítette, hogy a betöréses lopást Törő Ferencz maklári lakos követte el, ki ellen megindult az eljárás. — Józsa János halápi taanyáján egy ló elveszett. A csendőség nyomoz.

— Kisvonati összejutások. Tegnap a Dreher sörcsarnok előtt Goldstein Menyhért sámsoni gazdálkodó kocsija a kisvonattal összeakadt, de nagyobb baj nem történt. — Tóth János asztalossegéd a Simonyi-úton kerékpározott. Egy szembe jövő szekér elöl ki akart térni s az épen ott jövő kisvonat mozdonyához ütközött. A mozdony csaknem az út közepéig kihajította a kerékpárost. A kerékpárösszetört, de összetört a Tóth János karja is. A vizsgálatot megindították, terhel-e valakit felelősség.

— Pénzhamisító banda Máramarosban. A napokban egy jól szervezett pénzhamisító banda nyomára jött a huszti esendőrök. Az egyes kereskedésekben, intézetekben néhány nap óta hamis egy, két és ötkoronásokat fedeztek fel, melyek ólom-és ezink-keverékből készültek. A csendőség összeszedett egynehány ilyen hamis pénzt és a legnagyobb titokban megejtette a nyomozást. A gyanu Keder Ignác, Jéger Márton és Jekel Izrael ellen irányult. A csendőség házkutatást tartott a gyanuba fogottakknál, de ez nem vezetett ered-

ményre, mindamellett sok jel vall a három gyanus ember bűnössége mellett. Épen ezért, a csendőség most kettőzött erővel folytatja a nyomozást s nagyon valószínű, hogy már a közeli napokban teljes világot vet a bűnszövetkezetre.

— Gróf és nyomdász parviadala. Hirlapi polemikából eredő sértegetések adtak okot egy szenzációs párviadalra, melyet először 3 án Dáson, az ottani m. kir. honvédegyeségi laktanya vívótermében végkimerülésig vívtak meg. A párviadal szereplői Wass György gróf dr. várm. jegyző, a Deési Hirlap főszerkesztője és Bernát Sándor nyomdátulajdonos, aki egyben kiadója a Deési és Vidéke című hetilapnak. Napokig tartó heves hirlapi polémia előzte meg a párviadalt, melyet végül a felek kölcsönösen lovagias ura tereltek. Többszöri heves összecsapás után Wass György gróf dr. mellén, karján és jobb kezén sérült meg, mire az orvosok végkimerülést konstataáltak és apárviadalt beszüntették. Az eset Dáson annál nagyobb meglepetést keltett, mert Wass György gróf dr. a legkitűnőbb vívók egyike, aki eddig már számos párviadalból került ki győztesen, míg ellenfele, Bernát Sándor, törekvő iparos, ki nek ez volt az első lovagias ügye. A felek nem békültek ki.

— Állandó műiparú kiállítás
Mentze Henrik újdonságok áruháza Piacz-és Szent-Anna-utca sarkán. Több ezer újdonság érkezett alkalmi ajándékokban, u. m. háztartási cikkek, gyermekjátékok és műiparú különlegességek, melyek a legolcsóbb szabott árak mellett beszerezhetők.

— Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-utca 44., dr. Ujfaluassy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

— Angol hölgyek sohasem használják arczkenőcsöt, hanem ugorkatejet, mely valódi angol minőségben kapható Balassa Kornél gyógytárában Budapest-Erzsébetfalva. Föltétlen biztos hatású és teljesen ártalmatlan szépitőszert, mely már 2—3-szori bekenés után eltávolít szeplőt, májfoltot, kiütéseket, mitesszert és mindenféle tisztatlanságot az arczról, melynek üdöséget, fiataloságot kölcsönöz. Vigyázzunk, hogy minden üvegen a „Balassa” név látható legyen. Üvege 2 korona. Ugorkapuder 1 korona 20 fillér. Kapható minden gyógyszerárban. Postán szétküldi Balassa Kornél gyógyszerára Budapest—Erzsébetfalva.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

A képviselőház ülése.

Budapest, augusztus 8.

A képviselőház mai ülésén elnök bejelenti **Vásárhelyi** László pécskai képviselő halálát.

Lukács László pénzügyminiszter törvényjavaslatot nyújt be a közözügyi kiadásokról.

Hegedüs Loránt előadó elterjeszti az appropriacionális törvényjavaslatot.

A katonai alapítványokra vonatkozó javaslatot és a pénzügyi tárca költségvetését harmadszori olvasásban is elfogadták.

Az anyakönyvi törvény módosításáról szóló javaslatot **Szalay, Csernoch** és **Tisza** miniszterelnök hozzászólásai után elfogadták.

A kaba—náudvari helyi érdekű vasútra vonatkozó kereskedelmi miniszteri javaslatot szintén elfogadták és a főrendiházhoz juttatják.

A kenyéruzsora ellen.

Budapest, aug. 8. A kenyér megdrágulása következtében **Bíró** Henrik fővárosi törvényhatósági bizottsági tag ma a polgármesterhez beadványt intézett, amelyben **védelmet kér a kenyéruzsora ellen.** A beadványt a legközelebbi fővárosi közgyűlésen tárgyalják.

Elpusztult község.

Budapest, augusztus 8. **Kösd** pestmegyei községet a **tűzvész teljesen elpusztította,** csak 7 lakóház maradt meg.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása

— aug. 8

Buza októberre 10 69 —
Buza 1905 májusra 10 97 —
Tengeri októberre 7 34—7 35

SZÍNHÁZ.

Társulatunk Máramarosszigeten. Az első hét lefolyására meglegedetten tekintet vissza úgy a szigeti közönség, mint a színigazgató. A példátlanul nagy hélet mellett minden este sokan jöttek, hogy a változatos műsorban színrehozott darabokban és azoknak jó előadásában élvezetet találjanak. A „Máramarosi Lapok” a legnagyobb elismeréssel mutatja a társulat tagjait, különösen Rózsa Lilit, Sugár Arankát, Jaszanszkynt, Csikyt és a Krémér-párt. Makó Lajos maga is játszott. A „Sárga csikó” korezmárosának szerepében nagy hatást keltett. A színügyi bizottság is méltatta a Makó és társulatának érdemét. Csúpán azt kifogásolta, hogy délutáni előadásokra olyan erősebb drámákat tűznek ki, mint a **Lengyel zsidó** és a **Kaméliás hölgy.** Továbbá felhívta Makót, hogy a túlerő látogatottság folytán a nézőterre elhelyezett pótshékeket tüzendészeti szempontból ezután mellőzze.

Nincs eső.

augusztus 8.

Mi, ugynevezett kultur-magyarok iszonyú göggel mosolyogjuk le a meteorologiai intézet jelentéseit, akár ha a magyar tudós akadémia kiadványai volnának. A hivatalos időjósítás lemosolygása kedves szokásunkká vált, de sajnos, ez az esztendő elvette az emberek kedvét a nevetéstől. Mert nem lehessen vidámodni azokon a jelentéseken, a melyek még csak most mondhatók igazában száraznak, — amennyiben nap-nap után egyformán jövendölgetik a nagy szomorúságot, ez magyar föld pusztulását, a végzetes szárazságot. Most már hiszünk a meteorologia tudományban, ime sirnak a nevetők az újabb jelentéseken, amelyek szerint ezután még melegebb napok várhatók.

Negyven esztendő óta nem szenvedett ennyit a magyar föld, amelynek azt mondják, minden röge áldott. Az 1863-ik évi szük esztendő ismétlődik meg az idén. Az aranykalászatok dajkáló zsiros alföldi humus, a tulajdonai fekete föld, a hegyek lábánál a tengerit termő talaj megrope-dezik szomjuságában s elalszik minden növény, ami reménye, élete ebben az országban a népek. A firmamentum már nem is kék fölöttünk, hanem valami izzó

szürkeség a végtelen, amelyet áldáshozó felhők nem szántanak.

Hetek melnak el anélkül, hogy egy esősepp érné a földet, s ha felbő keredik, abból pusztító orkánok születnek, mintha elakarnának söpörni mindent, amit a szárazság megkímélt. Ezek és ezek jutottak fönkre ezen a siralmas nyáron. Siró jajszó vonaglik át az országban. Soha annyi koldusbotot! Soha jobbkor nem nyithatta volna meg a Cunard Line az ó amerikai hajójárait.

És semmi remény, hogy a nyár még hátralevő napjai valami áldást tartogassanak, hogy ami még menthető, megmentse az országot. A tudomány azt mondja, nem lesz eső. És most már hisz a kétségbeesett ember. De nemcsak a mezőgazdaságot fenyegető anyagi érdek jalkiáltása hallik, hanem az is jelentékeny baj, hogy nem vagyunk hozzászokva az ilyen tropikus hőséghez. A rendes klíma, amely verejtékes és mindennapi szorgos munkára kényszerít bennünket és amely nem nyújtja nekünk a déli éghajlat szükséges és célszerű kényelmét, természetesen nem nyújt alkalmat arra, hogy védekezhessünk a szokatlanabb melegek ellen. Sem rubázkodásunk, sem ételszokásunk és elfoglaltságunk nincsen berendezve az afrikai forróságok elviselésére.

És ebben az általános szomorúságban egyetlen vigasz, hogy közeledik az elmúlás, a lemondás időszaka, az ősz, amely, úgy mondják az öregek, igen tartós és igen hűvös lesz.

Kisértet — mint rabló.

Nem sikerült rablómerénylet.
Saját tudósítónktól.

— augusztus 8.

Zemplénmegye ama vidékek közé tartozik, amely legtöbb pénz érkezik Amerikából. A kivándorolt családok hazaküldik megtakarított pénzüket, hogy időhaza földet vásároljon az asszony, akit a család fő itthon hagyott. Ez a földvásárlás annyira elterjedt, hogy Zemplénmegye felső részén is 6-800 koronát kérnek egy hold földért, pedig évekkor ezelőtt 10 koronaért is lehetett egy hold földet kapni.

Skadra Mihálynéknak a férje és két legényfia van Amerikában. Együtt küldik haza megtakarított pénzüket az anyjuknak, aki két év alatt már öt hold földet vásárolt össze. Par nappal ezelőtt 800 korona érkezett Amerikából az oroszok postára Skadráné ré zére. Amikor a postásfiu az értesítést vitte, találkozott Konesik Pál oroszok lakossal, akinek elmondta, hogy milyen sok pénz jött ismét Skadráné részére. Konesik gondolt egyet s elhatározta, hogy ezt a pénzt elveszi Skadránétól.

Azon éjjel nagy meglepetésre ébredt fel Skadráné. A szobájában egyszerre nagy világosság támadt, s az ágya előtt egy fehérbe öltözött alak állott, aki kijelentette, hogy ő egy tulvilági lélek s azért a pénztért jött, amely Amerikából érkezett, mert azt a pénzt nem igaz uton szereztek, vissza kell tehát adni annak, akitől elvették. Az öreg asszony megrémülve a szokatlan fénytől, könyörgő hangon jelentette ki, hogy a pénz nincs nála, mert későn ment a postára és már nem adták ki neki, csak holnap kapja azt meg. Erre az ismeretlen alak azzal a fenyegetőzéssel távozott, hogy másnap éjfélkor a pont az ablakon legyen, mert ellenkező esetben a férje is, meg a két fia is el fog pusztulni és soha sem látja őket többé.

A megrémült Skadráné másnap elment

a postára a pénztért s mikor azt átvette, sirva fakadt.

A postamester faggatta az öreg asszonyt, hogy miért sir, mire azután elmondta az éjszakai jelenetet. Hanuk postamester meg-sajnálta az öreg asszonyt és még aznap értesítette a csendőrszervezetet, aki, mikor besötétedett, lesbeállott Skadráné udvarán. A kísértet éjfélkor pontosan meg is jelent, de valamit észrevehettek, mert az ajtóból visszafordult. Ekkor az őrsvezető elébe topant és nyakonsipte a kísértetet, aki perze nem volt más, mint Konesik Pál, Skadráné komája, aki azt vallotta, hogy csak meg akarta ijeszteni a komaasszonyt s a hatás kedvéért foszforoszvegyűfával csinálta a kísérteties fényt. A kísértetet letartóztatták.

VEGYES HIREK.

* **A cséplőgép nyomorékjai.** A statisztika tudvalevőleg nagyon szomorú adatokat tár föl arról, mily nagy azoknak a baleseteknek a száma, amelyek a cséplőgép körül alkalmazott munkásokat érik. Az országos munkás és gazdasági cselédségélypénztár életbeléptetése óta a cséplőgép körül alkalmazott munkásokat biztosítani lehet, sőt kell is baleset ellen az 1902. XIV. t.-cz. alapján. A géptulajdonosok között többben eleget is tesznek kötelességüknek, azonban a pénztár igazgatósága több konkrét esetből kifolyólag azt is tapasztalta, hogy sokan csak a megtörtént baleset után akarták biztosítani munkáikat. Ez nem csak a munkások érdekeit sérti, hanem a törvény intencióival is ellenkezik. A segélypénztár ily esetekben természetesen egy krajcárt sem utalványozhat. A pénztár igazgatósága ez uton szólítja föl a cséplőgéptulajdonosokat a biztosítandó munkások szabályszerű bejelentésére, a minek föltételei minden községi előjárásnál meg tudhatók.

* **„Rákóczi a rebellis.”** A „New-yorker Staats Zeitung“ ezen a címen Heyk Ede dr. tollából hosszú cikket közöl, amelyből tanulhatnánk azokat, akik nálunk, magyar földön, a németeket folyton tüzelik a magyarság ellen. Abból indul ki, hogy Rákóczi hamvait most hazaszállítják és ebből az alkalomból eseteli a viszonyt, amely a magyarság és a Habsburg-dinasztia közt fonál. A király elhatározását ügyes és okos sa khuzásnak mondja, amely ugyan nem politikai cél nélkül való, de azért nem nélkülözi a nagylelkűséget. Visszapillantást vet a cikkirő egész dicsőséges történelmére és kimutatta az igazi lelkesedés hangján, hogy Magyarország mindig védvára volt a keresztény kultúrának és megmentője a Habsburg dinasztíának nehéz időkben is, ugyanakkor, amikor Bécs és az osztrák önző politika mindig a magyarság megrontására tört. A magyarság nagylelkűsége, faji tulajdonsága, kitartása és erénye végre meg fogja valósítani Bismarck szavát, hogy a sulypont Bécsből lassankint Budapestre helyeződik át. Rákóczirol éppen olyan elragadtatással beszél, mint a magyarokról. Lángoló hazaszeretetére alig talál elég jellemző szót. Így beszélnek az amerikai németek rólnak, amíg itt a pángermán agitátorok tajtékzó szájjal szidalmaznak a magyarságot.

* **Szállingózás el és vissza.** Most a fürdő-szezon közepén sokan már befejezték, mások még csak most kezdik a nyaralást. Tegnap este a Budapest felől érkező vonat is haza hozott a tenger mellől egy-két debreczeni menyecskeket, akinek férjeura itthon szalmaözegeveskedett. A perronon történt, hogy az egyik dere-sedő Don Juan szomorúan sóhajt fel:
— Hej, mégis szép a családi élet. Milyen boldogság is az, mikor így az asszony hazaérkezik.

Mellette áll véletlenül egy férj, kinek a kedves neje az idén nem ment el fürdőzni. Az még szomorubbán sóhajt fel:

— Szép, szép, mikor az asszony megérkezik, de mennyivel szebb mégis, mikor — elutazik.

A külföldi utazó.

augusztus 8.

Egy délután hirtelen váratlan megjelenik a kávéház forró terrasán. Különös ruházatot fedeznek föl rajta. A kalapja: széles karimájú olasz napellenző, a kabátja könnyű lüster kelméből készült, a nadrágjáról pedig azt beszélnek, hogy párisi divat szerint készült. A cipője amerikaiasan szinte szurós hegyben végződik és a nyári övéről azt híheted, hogy direkt Szerbiából hozták, pedig minden bosnyáknál kaphatsz olyant.

A kávéház nyári publikumán egyszerre végigmorajlik ez a néhány szó:

— A külföldi utazó megérkezett.

Azok közé tartozik ő, akik nem tűnnek föl, amikor el-tűnnek s csak a megérkezésükkor mondjuk, hogy: nini, hát ez meg nem is volt itthon?

A társaság nagy zajjal fogadja és egyre azért ostromolja, hogy hol járt? Ő erre csöndesen felel:

— Hosszu volna azt elmondani.

Azután leül és olyan hangon rendel valamit, mintha nagy jótéményt cselekednék az által, hogy leereszkedik ilyen kis kávéházhoz. Hja, ő külföldi utazó. Nyarankint beutazza a külső országok nevezetesebb városait és alapos tanulmányokkal tér vissza, amint azt mindjárt az öltözéke is fényesen bizonyítja.

— De hát mégis, hol járt a doktor ur? — érdeklődik valamely naivabb hallgató.

Erre a külföldi utazó kiveszi a nagy bőrtárczáját és olyasféle mozdulattal nyitja ki, mintha legalább is az orosz czárnak a nihilisták elleni legújabb intézkedését tartalmazná. Pedig egészen más irást szed elő. Kivesz belőle legelőször is egy bizonytalan színű kis jegyet, amelyre egész nyugodtan rámondhatjuk, hogy villamosjegy. Olasz, angol vagy boszniai-e, az teljesen mindegy, mert a villamosjegyek talán mindenütt egyformák.

— Ez a „Kundilacs“ olasz hajó jegye. Három napig utaztam vele.

Majd előszed, sárga, zöld, piros és egyéb színű kartonlapokat.

— Ez a hajójegy; ez a keleti express jegye, ez Páristól Londonig volt érvényes, — mondja a jegyekre mutatva. — Hej, de sok gyönyörű vidéket is láttam.

Azután elmondja, hogyan indult, hány óra és hány perczkor érkezett, holl kellett átszállania. Mindezt a legbámulatosabb matematikai pontossággal darálja el. A társaság ama bizonyos naiv tagja bámulva hallgatja, majd odasug a mellébe ülőhöz:

— Csodálatos ember.

— Dehogyan?

— Hát honnét tudja mindezeket olyan pontosan?

A másik pedig mosolyogva sugja a kis naivnak:

— Egyetemi hallgató korábban korrek-tor volt egy nagy pesti nyomdánál és mindig ő korrigálta a középeurópai vasutak menetrendjét.

A külföldi utazó azonban tovább folytatja:

— Csak az utazás növeli a látókört, gazdagítja az ismereteket, egyszóval az a legjobb nyári szórakozás. Igaz, hogy pénzbe is kerül, de megéri.

Itt elhallgat és diadalmasan néz körül. Nagy csönd támad, amelyet ő arra magyaráz, hogy „külföldi“ előadásával teljesen hatalmába kerítette a hallgatók lelkét. Azután megszólal valaki:

— No én nem járok külföldre. A csa-

ládó a Félix fürdőben nyaral és minden vasárnap átmegegyek hozzájuk.

A külföldi roppant nagy megvetéssel feleli:

— Azt elég nem jól teszik. Nem érdemes pártolni a magyar fürdőket. Tessék elhinni, hogy nem érdemes.

A Félix nyaraló nem szól semmit, csak a bajusza alatt mosolyog. Nem rossz indulatú csöndes ember, aki nem szereti kellemetlen helyzetbe hozni embertársait. Különben már régen meghazudtolta volna a külföldi utazót. Ő bizonyosan tudja ugyanis, hogy a „külföldi“ gész családjával a sötét „üdült“ az idő alatt, — amíg külső országokban utazgatott — in teoria.

Boyár.

CSARNOK.

Mese a szép kis doktorról.

Irta: Szabó Ferencz.

2

Gombos István ezekre gondol, aztán barátságosan simogatja meg a Lidi göndör haját.

— Miért akarja magácska, hogy átugorjam ezt a pocsetát?

Lidi kacagva mondta:

— Azért, hogy elesek István bácsi, mint ahogy a fekete pupos néni elesett. Ugy repült a hosszú, fekete haja, melyet mindig leeresztve hord, hogy ne lássák a pupját. Ha látta volna!

És kacagott csengőn, vidáman. A kékbóbitás kacsák is kacagtak: gá, gá, gá, gá, gá! — s megcsipkedték a doktor finom köpenye szélét.

— Nem szép nevetni a mások szerencsétlenségén, Lidi! — mondotta Gombos István kedvetlenül! E pillanatban mintha keserű undort érzett volna szívében Emilia iránt: úgy tetszett. Lidi azonban folyvást kacagott.

— Az a pupos néni nem érdemi meg a szánalmat. Ugy öltözködik mindig, mint a páva. Annyi rajta az arany, hogy szinte zörög. Az olvasókönyvből csak tegnap is azt olvastam, hogy aki nagyon szereti a pénzt, meg a csillogó ékszert, annak üres a szíve.

Gombos István mélyen elpirult. Milyen különös is ez a mai világ, hogy még a kislányok lelkében is annyi emberismeret, annyi életbölcsetség rejlik. Dehogy, azok a könyvirók sem tudják szelidebb tudományra tanítani a gyermekeket! Köpenyét fázósan fogta össze.

— Na, megyek, Lidi... Várnak a betegeim! — mondta sebesen s szinte futva lepegetett tovább. Még a pocsetákat sem kerülte ki.

— Mikor jön hozzánk István bácsi? — kiáltotta utána. Ugy látszik, nem ismerte még a történeteket.

— Majd... egyszer!... — nyögte vissza Gombos István, hátradobálva e két szót s nem fordult vissza. Félt a Lidi őszinte, tiszta tekintetétől, mely úgy hasonlított a Rózsikáéhoz. Csakhogy ez derült, fényes volt, míg a Rózsikáé szomorú, könyfelhős, mint az őszi, egyre sűrű ég...

Meleg napsugarak játszadoztak a kis kétablakos házou, melynek zöld zsaluja szegényes tisztasággal csüngött alá. A ki-

ülő eresz olykor-olykor csepegett, jókedvű fecsképar csicseregett gerendavégén s a magas, uszó szivárvány egyenesen ide sugárzott alá. Nem arra a nagy emeletes házra, melynek homlokzatán fekete, öles betűkkel büszkélkedett e név: „Emilia Kéjlak“. Büszke fény, büszke szomorúság, kövekké kifejezve. A nyitott ablakon vidám, kényszeredett dallamok repültek ki a zongora billentyűje alól, de repültek, repültek. Mintha csak vetekedni akartak volna azzal a zakatoló berregéssel, melyet a kétablakos házban a varrógép okozott. Messze, messze... a földszintes szegénységben.

Az egyik ablakon fiatal leányarcz tekintgetett kifelé. Az ugráló napfény vidáman ragyogta be a homlokát, melyen azonban fájdalmas árny borongott. Szép csigás ajka meg-megvonaglott, mint a távozó vihartelhők. De a varrógép szorgalmasan berregett tovább.

Gombos István épp akkor haladt el az ablak előtt Gyorsan, futva haladt, mivel errefelé is voltak pácziensei, a varrógép zajára mégis megállt. Kissé erősen vágyakozva dobogott a szíve, mivel Rózsika szép volt, mint a bomlodozó rózsza s könnyű kartonruhája észvesztően feszült meg a hullámos kebelén. Tekintete találkozott a varróleány feketén csillogó szomorú tekintetével.

— Jó napot Rózsika... Rózsika kisasszony! Megállt, kereste a szavakat, hogy mit mondjon s közelebb lépve, félkezével megfogta a zsalut, szép, finom köpenye lefordult a válláról.

— Hogy van, kisasszony? — Régen nem láttam!

Ezt mondta, nem egyebet, mert az őszinte lánynyal szemben e pillanatban olyan üres, sivár volt a lelke, hogy egyetlen szót sem tudott találni benne, csak a formai semmiséget.

Rózsika összevonta szép fekete szemöldökét, de nem nézett haragosan a doktorra. Csodálkozó ámulat tükrözött az arcán s pillanatig fébehagyta a varrást.

— Kegyet az? Azt hittem, hogy már nem is tudja, voltam e a világon vagy sem? Szép, hogy nem feledett el teljesen. Igazán...

(Folyt köv)

Itt először! Ujdonság! Itt először!
Debreczenben a vásártéren

== látható a LIFKA féle világhírű ==
Museum és Panomatikum

I. csoport. Bárki megtekintheti nem- és időkülönbség nélkül. Tartalmazza a mintázás mechanikai mesterműveit életnagyságu történelmi és mythologiai viaszalakokban. I. Sándor szerb király és Draga királyné. II. X. Pius pápa ő szentisége arany trónusán. III. Mutsuhito mikádó japán császár. IV. A szerb királyi pár meggyilkolása.

II. csoport. Csakis 18 éven felüliek tekinthetik meg. Minden pénteken kizárólag a nők részére tartatik fenn. A tárlat első része azonban bárki által mindenkor megtekinthető. Tartalmazza az anatomiai präpraátumokat művészies kivitelben.

Nyitva naponta reggel 9 órától este 10-ig.
Belépti-díj: személyenként 30 fill. 10 éven aluli gyermekek és katonák örmestertől lefelé 20 fillér.

Itt először!

Itt először!

Csak néhány napig látható!

Debreczenben a vásártéren legnagyobb kényelemmel felszerelt csarnokban. Az első és legnagyobb ilyenmü h. a vállalat saját vilány világiási teleppel 20 lóerejű 25 dynamo locomobillal.

Edeison-féle ideál

ELECTRO BIOSKOP

(Villamos mozgófényképek)

S Z I N H A Z

Élő szenziós mutatóvnyok életnagyságbn a legnagyobb tökéletességben. Kiténtetve számos országos kiállításán, az életből véve természet utáni felvételek reprodukálása által a gyönyörű szcéuák, aktuálítások, látványosságok, drámák, regék, bikaviadalok, harci események, humoristikus történetek, illusiók stb. 300 számból áll az összes műsorezat!! Legszemlézősabbak az élő mutatóvnyok.

Műsor: F. hó 7-től 9-ig. 1. Fő utca Tókióban. (Japán.) 2. A kutya és a pipa (tréfás) vagy tilos a dohányzás. 3. Utazás a halálkörbe egy nyitott oroszán koreoz felett. 4. Cake walk (a legújabb tánc.) 5. Az első szivar egy gy. nasistánál. 6. A Gólya egy zöldséges kertben. 7. Királygyikosság Belgrádban. Szenzáziós! 8. Nagy spanyol bikaviadal. A quadrilla fellépése. 9. Piccadorok óhátán; 10. Bandorillák, törő-féek; 11. A Bika kimulása és eltarítása. 12. Az orosz mozgósitott hadsereg szemléje. 13. Haroz a Jalu folyónál, Mandzsuriában. 14. Egy rezervista balzerencsége. 15. Pílangó fejlődés (Színezve nagyszerű)

Minden 2-ik nap új műsor!! Naponta 3 nagy előadás. Hétköznap este 7, 8 és 9 óra or. Vasárnap délután 4 órától minden órában. Minden kedden és esütörtökön előadás csak urak részére igen érdekesítő látványosság!!
Helyárak: Zártszék 40 kr., I. hely 30 kr., II. hely 20 kr., III. hely 15., Gyermekek 10 éven alul az első 3 helyen a félárt fizetik. III. hely 20 kr. Katonák és gyermekek a III. helyen 10 krajozár.

Szíves pártolást kér tisztelést!

Lifka Ernestin

tulajtooszó.

Meg augusztus hó 20-ig!

Szőnyegraktárunk athelyezése miatt az összes ott lévő árukat leszállítottuk

Különös olcsó alkalmivétel képen ajánlunk:

Több száz drb. szőnyegmaradékot féláron.

Visszamaradt függönyöket féláron.

Butorszövet maradókat féláron.

Egyes ágy- és asztalterítőket féláron.

Visszamaradt valódi Smyrna szőnyegeket féláron.

Bosznay J. és Társa

szőnyegháza, Kossuth-utca 11.

Meg augusztus hó 20-ig!

Apró hirdetések.

Díj 10 szög 30 fillér, minden további szó 4 fillér vastagabb betűkkel n omtartott szó 4 kr. fillér

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabad, hattyú gyógyszerár-által. Majna Frankfurt.

A legnagyobb vállalat a látványosságban össze nem tévesztendő hasonló utánpótlással.

Saját felvétel és saját vetítógép. Először látható: Debreczenben, a Vásártéren csak pár napig

BIOSKOP

1 javított és kifűzőn átdolgozott Kinematográf.

E készülék Párisban az 1900. évben a Grand Prix-vel lett kitüntetve. 500 lámpafényvel, 6 ivilámpával van kivilágítva; e vállalat 5 hónapig Berlinben, 6 hónapig Triesztben, 6 hónapig Graczbán, 6 hónapig Budapesten stb. nagyobb városban óriási feltűnést keltett. Alkandó szerződése Budapesten. Helyárak: Zárt-szék 80 fill., I. hely 60 fill., II. hely 40 fill., III. hely 30 fill. Iskolák és egyetek tömeges megjelenése esetén kedvező belépti-díjban részesülnek. Előadások naponta este 7, 8, 9 órakor Vasár- és ünnepnap 3 órától óránként. Villanyvilágítás saját 20 leerejű gőzgéppel.

Műsor:

Au usztus 8. 1. Sirás és nevetés. 2. Vándorló zenész. 3. Ne játsszatok a petróleummal. 4. Elefántok munkában. — 5. Csipke Rózsika. Szentác és látványosság 300 méter hosszú. 12 képben. 6. Tiszti lovagló iskola Szamurbán. 7. Csodálatraméltó tyúk. 8. A kis falánk. 9. A megfellehetetlen fiakkor. 10. Kako-Valk táncz bemutatva a törpék által. 11. A rendőr nem visz be. Minden hétfőn és pénteken este 9 órakor előadás csak felnőtt férfiak részére. Ezen előadáson Dojen tanár operáció műtétei lesznek bemutatva, mérsékelt felemelt helyárakkal.

A Kinematográf egy fonográffal van összekapcsolva, mely a leghíresebb énekesek és énekesnők dalait és híres komikusok kupléit adja elő.

Napi műsor végén minden nap az orosz-japán háborúból képlet lesz bemutatva.

Számos látogatást kér

kiváló tisztelettel

Narten György,
tulajdonos.

Az általam leggondosabban összeállított s tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajozár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytár és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota)

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1904.

A legolcsóbb
bevásárlási forrás
Székely Jenő és Társa
utca.
úri és női-dívat
ezipóráktár cégnél
Piac-
és Szent Anna-utca
sarkán.

Az általánosan elismert kitűnő

Mohai Ágnes

természetes magyar ásványvíz,
mely a külföldi Gies-hülit legjobban
pótolja, főraktára:

MAYER JENŐ

fűszer és csemege üzletében.
Debreczen, Piac- és Széchenyi-
utca sarok.

1 literes üveg 19 kr.

1/2 " " 13 "
mélyen leszállított áron kapható.

Félix gyógyfürdő.

Nagyváradtól délre 7 kilométer távolságban, 140 méterre a tenger színe fölött, nagykiterjedésű tölgy erdősegtől borított hegyekkel környezett csendes völgyben, a nagyváradi-belényesi vasút és országút mentén fekszik. Hét (7) szállodájában 165 szoba van, minden igényeket kielégítő módon s a folyó évből teljesen ujonnan berendezve, nyolcz tükör és tiz kádfürdővel felszerelt fürdőházai úgy a szállodákkal, mint a gyógy- és étteremmel csukott és télen fűtött folyosókkal vannak összekötve. — 49 C. fokú hőforrásának vízbőssége páratlanul áll Európában, napi mennyisége 17 millió liter. Természetes iszap, vásártelki moór, szénsavas, sós, jodsós, szikós s bármely másnemű kombinált fürdő rendelkezésre áll. A kónsavas sokban ga. dag és kónhidrogént is tartalmazó hővíz különösen javalt fürdő alakjában: Csuzos és kónsvényez bántalmaiknál, izületi gyuladásoknál, csonttörések és ficzomodások után, idegzsábáknál (pl. shyas) némely bőrbajoknál, görvény és angolkóránál, idült fekélyeknél és sebesülések után maradt tapadó hegeknel, női betegségeknel, idült méh és petefészek gyuladások, méhhurut medenceze, beli sejtiszóvetbeli és izzadmányoknál, idült veselobnái (Bright kor) stb. Ivógyógymód alakjában pedig: idült gyomorabántalmaknál, makacs székrekedésnél, vesekőveknél, a máj és epehólyag betegségeknel (sárgaság epekővek) és czukorbetegségnel. A fürdő orvosa dr. Matolay Károly operatur, nőgyógyász, volt kózkórházi igazgató főorvos, ki május—szeptemberig a fürdőtelepen, télen pedig Nagyváradon lakik s telefon hívásra télen is bármikor megjelenik a fürdőtelepen. Nyáron naponta 16, télen 4 vonat közlekedik. Forgalom: 6500 fürdővendég 30 ezer kiránduló. A fürdő tulajdonosa a jászovári premontrei rend és a fürdő bér-ölje Komzisk Alajos nagyköltséggel a folyó évből mindent újjalakítottak s mindent ujonnan a legelegánsabban rendezték be.

Téli kúra penzionnal.